

Sygn. akt VII U 550/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

Protokolant: Małgorzata Nakielska

po rozpoznaniu w dniu 29 grudnia 2016 r. w Warszawie

sprawy I. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania I. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 10 lutego 2016 r. znak: (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje I. L. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 3 grudnia 2015r. do dnia 30 czerwca 2017 r.

Sygn. akt VII U 550/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 lutego 2016 r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. odmówił ubezpieczonej I. L. przyznania prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Organ rentowy wskazał, iż ubezpieczona nie spełnia pierwszego warunku powołanego w art. 57 ustawy o emeryturach i rentach, gdyż Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 5 lutego 2016 r., orzekła, że nie jest niezdolna do pracy (decyzja z dnia 10 lutego 2016 r., znak: (...) k. 89 a.r.).

I. L. w dniu 8 marca 2016 r. złożyła, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. (dalej zwany organem rentowym), odwołanie od decyzji z dnia 10 lutego 2016 r., znak: (...). W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona wskazała, że jej stan zdrowia nie uległ poprawie, a nadto jej stan psychiczny się pogarsza (odwołanie, k.2 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. w dniu 4 kwietnia 2016 r. zajął stanowisko w sprawie i wniósł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazał, że ubezpieczona została skierowana na badanie do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 5 lutego 2016 r. uznała, iż badana nie jest niezdolna do pracy. Ponadto organ rentowy wskazał, że ubezpieczona udowodniła w ostatnim dziesięcioleciu przed dniem złożenia wniosku o rentę, staż pracy w wysokości 7 lat, 1 miesiąca i 26 dni. Ogólny staż pracy odwołującej

wynosi 19 lat, 1 miesiąc i 29 dni. Na tej podstawie decyzją z dnia 10 lutego 2016 r., znak: (...), organ rentowy odmówił wnioskodawczyni prawa do dochodzonego świadczenia (odpowiedź na odwołanie z dnia 4 kwietnia 2016 r. k. 3 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

I. L., urodzona (...), w dniu 3 grudnia 2015 r. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., wniosek o przyznanie na jej rzecz prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Do powyższego wniosku ubezpieczona załączyła kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych wraz z dokumentacją potwierdzającą te okresy (wniosek o rentę z dnia 3 grudnia 2015. wraz z załącznikami k. 1-32 a.r.).

W toku postępowania wyjaśniającego, odwołująca została skierowana na badanie do Lekarza Orzecznika ZUS, który na mocy orzeczenia z dnia 8 stycznia 2016 r. stwierdził, że badana nie jest niezdolna do pracy (orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS, k.59 a.r.).

W związku z wniesionym sprzeciwem odwołującej, dotyczącego orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS, ubezpieczona została skierowana na badanie do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 5 lutego 2016 r. stwierdziła, iż ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy (orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS, k.87 a.r.).

Na tej podstawie Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. decyzją z dnia 10 lutego 2016 r., znak: (...) odmówił ubezpieczonej prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy (decyzja z dnia 10 lutego 2016 r., znak: (...) k. 89 a.r.).

Od powyższej decyzji I. L. złożyła odwołanie do tut. Sądu, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie, k.2 a.s.).

W toku postępowania Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów z zakresu: ortopedii oraz psychologii celem ustalenia, czy wnioskodawczyni jest zdolna, czy też całkowicie lub częściowo niezdolna do pracy, ze wskazaniem daty powstania tej niezdolności, czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres, jeżeli nastąpiła zmiana stanu zdrowia ubezpieczonej, to na czym ona polegała (postanowienie z dnia 12 kwietnia 2016 r., k.6 a.s.).

Przy piśmie procesowym z dnia 25 kwietnia 2016 r. ubezpieczona doręczyła dokumentację medyczną, potwierdzającą jej stan zdrowia (pismo wraz z załącznikami, k.11-40 a.s.).

W opinii z dnia 5 czerwca 2016 r. biegły sądowy z zakresu psychologii J. K., wskazała, iż na podstawie analizy dostępnej dokumentacji, obserwacji oraz badania psychologicznego stwierdziła, że intelekt wnioskodawczyni mieści się w normie intelektualnej, ubezpieczona cierpi na obniżenie nastroju oraz związane z tym niewielkie zaburzenia poznawcze, dlatego wymaga kontynuacji psychiatrycznego leczenia farmakologicznego, koniecznie wspomaganego psychoterapią. Aktualny stan badanej wskazuje na utrzymującą się przedłużoną reakcję depresyjną po wrześniu 2014 r. W opinii biegłej ubezpieczona jest częściowo niezdolna do pracy na rok od daty badania, a jej dalsze systematyczne leczenie i rehabilitacja rokuje odzyskanie zdolności do pracy (opinia biegłego sądowego z zakresu psychologii, k.50 a.s.).

Biegły sądowy z zakresu ortopedii K. K. w opinii z dnia 4 lipca 2016 r. wskazał, że po przeanalizowaniu stanu zdrowia ubezpieczonej i po zapoznaniu się z wynikiem badań MR kręgosłupa, nie stwierdził przeciwwskazań do wykonywania pracy masażystki. Obecnie nie ma wskazań do stosowania gorsetu sznurówkowego, a nawet jest przeciwwskazane. Okres 1,5 roku po urazie był wystarczający do wygojenia złamań i odbycia niezbędnego leczenia rehabilitacyjnego. Złamania nie spowodowały wyraźnego ucisku na struktury nerwowe kręgosłupa. Wykonywanie pracy masażystki nie może spowodować pogorszenia stanu zdrowia ubezpieczonej (opinia biegłego sądowego z zakresu ortopedii, k.59 a.s.).

W piśmie procesowym z dnia 26 sierpnia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. zgłosił zastrzeżenia do opinii biegłego sądowego psychologa. Ponadto organ rentowy wniosł o powołanie innego

biegłego psychologa oraz powołanie biegłego psychiatry, celem wydania opinii na okoliczności jak dotychczas (pismo procesowe z dnia 26 sierpnia 2016 r., k.68 a.s.).

W piśmie procesowym z dnia 26 sierpnia 2016 r., ubezpieczona wskazała, że nie zgadza się z opinią biegłego sądowego z zakresu ortopedii. W ocenie odwołującej, opinia ta nie uwzględnia przedstawianych przez nią objawów. Ponadto wskazała, że z uwagi na brak poprawy jej stanu zdrowia, po przeprowadzeniu blokady transforaminalnym, została zakwalifikowana do operacji. Do pisma procesowego I. L. załączyła kopie wykonania blokady transforaminalnej oraz kopię orzeczenia o stopniu niepełnosprawności

(pismo procesowe z dnia 26 sierpnia 2016 r. wraz z załącznikami, k.73-75).

Sąd postanowieniem z dnia 9 września 2016 r. dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu psychiatrii, celem ustalenia, czy wnioskodawczyni jest zdolna, czy też całkowicie lub częściowo niezdolna do pracy, ze wskazaniem daty powstania tej niezdolności, czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres, jeżeli nastąpiła zmiana stanu zdrowia ubezpieczonej, to na czym ona polegała (postanowienie z dnia 9 września 2016 r., k.79 a.s.).

W opinii z dnia 15 października 2016 r. biegły sądowy z zakresu psychiatrii M. L. rozpoznała u ubezpieczonej przedłużoną reakcję adaptacyjną lękowo depresyjną. Nasilenie dolegliwości powoduje, że badana jest częściowo niezdolna do pracy zawodowej od daty złożenia wniosku, do czerwca 2017 r. I. L. wymaga intensyfikacji oddziaływań terapeutycznych najlepiej w formie oddziału dziennego psychiatrycznego. W opinii biegłej ubezpieczona rokuje powrót do zdrowia (opinia z dnia 15 października 2016 r., k.96-98 a.s.).

W piśmie procesowym z dnia 1 grudnia 2016 r., organ rentowy wniosł o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego psychiatry (pismo procesowe z dnia 1 grudnia 2016 r., k.106 a.s.).

Na rozprawie w dniu 29 grudnia 2016 r. Sąd oddalił wnioski pełnomocnika organu rentowego, który wniosł o ponowne przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu psychiatrii.

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, obejmującego przede wszystkim dowody z dokumentów, jak również dowody z opinii biegłych sądowych specjalistów z zakresu różnych dziedzin medycyny: psychologii, psychiatrii oraz ortopedii.

W skład dokumentów zebranych w sprawie wchodziły przede wszystkim akta organu rentowego oraz dokumentacja medyczna I. L.. Dokumentacja medyczna przyczyniła się do ustalenia przez biegłych aktualnego stanu zdrowia odwołującej oraz dolegających jej schorzeń, momentu ich powstania oraz charakteru, a także wpływu tych schorzeń na zdolność do pracy odwołującej zgodnie z jej kwalifikacjami. Sąd nie znalazł żadnych podstaw do nieuwzględnienia załączonych do akt dokumentów.

Przechodząc do oceny opinii biegłych Sąd podkreśla, że dopuszczenie tych dowodów było zasadne ze względu na zgłaszane przez odwołującą w treści odwołania schorzenia, na które się skarżyła, a także charakter niniejszej sprawy. Każda z opinii biegłych została sporządzona na podstawie dokumentów medycznych (aktualnych na czas sporządzania poszczególnych opinii) odwołującej załączonych do akt sprawy oraz po przeprowadzeniu badań lekarskich na jej osobie. W ocenie Sądu, biegli dokonali analiz w sposób prawidłowy, rozpatrując przypadek schorzeń dolegających odwołującej obecnie oraz w przeszłości, zgodnie z zakresem specjalizacji każdego z nich. Sąd co do zasady podzielił wnioski sformułowane przez biegłych.

Za opinie wiodące w sprawie Sąd uznał opinie biegłych sądowych specjalistów z zakresu psychiatrii M. L. oraz psychologii J. K.. Opinie biegłych zawierały pełny, bardzo szczegółowy opis historii choroby odwołującej. Dokonując oceny opinii biegłych Sąd doszedł do przekonania, że opinie te są kompleksowe, rzetelne, obszerne. Biegli dokonali całościowej i wszechstronnej analizy stanu zdrowia ubezpieczonej w oparciu o wszystkie źródła informacji zawarte w aktach i w sposób jasny i precyzyjny sformułowali wnioski końcowe tej opinii.

W niniejszej sprawie wypowiedział się także biegły sądowy z zakresu ortopedii, który nie stwierdził u odwołującej przeciwwskazań do wykonywania pracy masażystki.

Sąd w dniu 29 grudnia 2016 r. oddalił wnioski pełnomocnika organu rentowego, który wniósł o ponowne przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu psychiatrii. W uznaniu Sądu potrzeba przeprowadzenia kolejnego dowodu z opinii tego samego biegłego z zakresu psychiatrii w ogóle nie istniała. Kwestią możliwości dopuszczenia dowodu z dodatkowej opinii tych samych lub innych biegłych zajmowało się orzecznictwo, które stanęło na stanowisku, iż jeżeli opinia biegłego jest jednoznaczna i tak przekonująca, że Sąd określoną okoliczność uznaje za wyjaśnioną, to nie ma obowiązku dopuszczania dowodu z dalszej opinii biegłych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 1974 r. II CR 638/74). Stanowisko to podziela również Sąd orzekający w niniejszej sprawie. Dodatkowo w wyroku z dnia 15 lutego 1974 r., (II CR 817/73), Sąd Najwyższy przyjął, że dowód z opinii biegłego ma szczególny charakter, a mianowicie korzysta się z niego w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych. Do dowodów tych nie mają więc zastosowania wszystkie zasady o prowadzeniu dowodów, a w szczególności art. 217 § 1 k.p.c., który stanowi, iż strona może aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swych wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej, z zastrzeżeniem niekorzystnych skutków, jakie według przepisów k.p.c. mogą dla niej wyniknąć z działania na zwłokę lub niezastosowania się do zarządzeń przewodniczącego i postanowień sądu. W konsekwencji nie można przyjąć, że Sąd obowiązany jest dopuścić dowód z opinii kolejnych biegłych, czy też z opinii instytutu w każdym wypadku, gdy opinia złożona jest niekorzystna dla strony. W świetle art. 286 k.p.c., Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z dalszych biegłych lub z opinii instytutu, gdy zachodzi tego potrzeba, a więc wówczas, gdy opinia złożona już do sprawy zawiera istotne braki, czy nie wyjaśnia istotnych okoliczności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 05 listopada 1974 r., I CR 562/74). Odmienne stanowisko oznaczałoby bowiem przyjęcie, że należy przeprowadzić dowód z wszelkich możliwych biegłych, aby się upewnić, czy niektórzy z nich nie byłiby takiego samego zdania co strona.

W realiach niniejszej sprawy złożona do akt sprawy opinia biegłego sądowego z zakresu psychiatrii M. L., w sposób pełny i wyczerpujący udzieliła odpowiedzi na pytania ujęte w tezie postanowienia dopuszczającego te dowody. Należy bowiem po raz kolejny podkreślić, że biegły w sposób logiczny, spójny i dokładny przedstawił stan zdrowia ubezpieczonego oraz ustosunkował się do stanowiska pełnomocnika organu rentowego. Z uwagi na powyższe konstatacje brak było uzasadnienia do zobowiązania innego biegłego z zakresu psychiatrii do wydania kolejnej opinii. Z tego też względu, Sąd postanowił oddalić wniosek pełnomocnika organu rentowego o dopuszczenie kolejnego dowodu z opinii innego biegłego sądowego ww. specjalności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie I. L. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia z dnia 10 lutego 2016 r., znak: (...) jest zasadne i jako takie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 107 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748) prawo do świadczeń uzależnionych od niezdolności do pracy oraz wysokość tych świadczeń ulega zmianie, jeżeli w wyniku badania lekarskiego, przeprowadzonego na wniosek lub z urzędu, ustalono zmianę stopnia niezdolności do pracy, brak tej niezdolności lub jej ponowne powstanie.

W myśl art. 57 ust. 1. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy;
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
3. niezdolność do pracy powstała w okresach składkowych wymienionych w ustawie, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

W treści wskazanej powyżej regulacji zostały określone warunki konieczne do powstania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Warunki te muszą być spełnione łącznie.

Niezdolność do pracy jest kategorią ubezpieczenia społecznego łączącą się z całkowitą lub częściową utratą zdolności do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu bez rokowania jej odzyskania po przekwalifikowaniu (art. 12 ustawy). Przy ocenie stopnia i trwałości tej niezdolności oraz rokowania, co do jej odzyskania uwzględnia się zarówno stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, jak i możliwość wykonywania pracy dotychczasowej lub podjęcia innej oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne ubezpieczonego (art. 13 ust. 1 ustawy) (por. wyrok Sądu Najwyższego – Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 28 stycznia 2004 roku, II UK 222/03). Prawo do świadczenia rentowego z tytułu niezdolności do pracy przysługuje zatem w wypadku wypełnienia wszystkich przesłanek z art. 57 pkt.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

Przepis art. 12 powołanej wyżej ustawy rozróżnia dwa stopnie niezdolności do pracy - całkowitą i częściową. Zgodnie z ust. 3 ww. przepisu częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Z kolei całkowita niezdolność do pracy polega na utracie zdolności do wykonywania jakiejkolwiek pracy. Przesłanka niezdolności do jakiejkolwiek pracy odnosi się do każdego zatrudnienia w innych warunkach niż specjalnie stworzone na stanowiskach pracy odpowiednio przystosowanych do stopnia i charakteru naruszenia sprawności organizmu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2000 roku, II UKN 134/00 i z dnia 0 września 1979 r., II URN 111/79).

Zgodnie z art.13 ust. 1 ustawy przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania, co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się:

1. stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji;
2. możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

Przechodząc do merytorycznej oceny zasadności złożonego przez ubezpieczoną I. L. odwołania wskazać należy, że zaskarżona decyzja organu rentowego jest nieprawidłowa, gdyż nie odpowiada rzeczywistości stanowi rzeczy. W niniejszej sprawie, Sąd uwzględnił opinie wydane przez biegłych sądowych specjalistów z zakresu psychiatrii M. L. oraz psychologii J. K. i uznał je za wyczerpujące, poddające wszechstronnej analizie stan zdrowia ubezpieczonej I. L.. Wnioski zawarte w przedmiotowych opiniach nie nasuwają wątpliwości, co do ich trafności, zatem brak było podstaw do dalszego prowadzenia postępowania dowodowego. Biegli są bowiem doświadczonymi specjalistami z tej dziedziny medycyny, która odpowiada głównym schorzeniom ubezpieczonej. Opinie wydali po zapoznaniu się ze wszystkimi dokumentami leczenia przedłożonymi przez ubezpieczoną. W ocenie Sądu biegli rzeczowo uzasadnili swoje stanowisko odnośnie zdiagnozowanych u wnioskodawczyni schorzeń i ich wpływu na jej zdolność do pracy. Biegli w sposób jednoznaczny wskazali, że odwołująca z uwagi na występujące u niej zaburzenia wymaga kontynuacji psychiatrycznego leczenia farmakologicznego, koniecznie wspieranego psychoterapią, a ponadto wymaga intensyfikacji oddziaływań terapeutycznych najlepiej w formie oddziału dziennego psychiatrycznego. Biegli podkreślili przy tym, że dalsze systematyczne leczenie i rehabilitacja rokuje odzyskanie zdolności do pracy. W związku z powyższym biegli uznali, że odwołująca jest osobą częściowo niezdolną do pracy od daty złożenia wniosku, do czerwca 2017 r.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 10 lutego 2016 r., znak:(...), w ten sposób, że przyznał odwołującej I.

L. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od dnia 3 grudnia 2015 r. (data złożenia wniosku) do dnia 30 czerwca 2017 r. o czym orzekł w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)